

[Indenrigsministeren.]

overordentlig betænkelig ved at åbne adgang for kommunerne til at fastsætte forskellige grundskyldpromiller alt efter jordens anvendelse. Jeg ville være yderst betænkelig derved, men jeg ville navnlig ikke tro, at det i de tilfælde, det ærede medlem har i tankerne, hvor landbruget i så høj grad er et mindretal, ville få nogen større betydning. Jeg ville ikke tro det. Hvis man skal foretage denne sondring, så bør den nok foretages i lov og ikke ved administration i kommunerne, men jeg erkender, at så kan det ærede medlem med formel ret sige: dér tør ministeren altså ikke stole på det kommunale selvstyre. Dertil vil jeg så blot føje, at jeg er bange for, at vi ville få en sådan forskelsbehandling landet over, at det i sig selv må tale imod en sådan ordning.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen takker jeg for, at han fremhævede, at hans logik er knivskarp, ellers havde jeg aldrig opdaget det, og når han så siger, at han er pædagog, så må jeg bestride det. I så fald ville min respekt for pædagoger dale under lavmålet.

På ét punkt var det ærede medlem aldeles klar, for det, han sagde nu, var simpelt hen udtryk for forskelsbehandling. Det er landbrugsjorden og gartnerijorden, der skal fritages, medens alt det øvrige, også smedens værksted, skal beskattes. Det er altså forskelsbehandling mellem erhvervene — jeg tror, det har en vis værdi at få det fastslået.

Må jeg dernæst sige til det ærede medlem: forslaget indeholder jo en bestemmelse om den amtskommunale grundskyld, hvorefter staten skal dække, for så vidt landbrugets forrentningsprocent ligger under 4,5; men det vil med andre ord sige, at det er vor opfattelse, at hvis forrentningsprocenten er 4,5 eller overstiger 4,5, må landbruget på lige fod med andre betale ejendoms-skatte.

Endelig vil jeg gerne sige til det ærede medlem — jeg har ikke spor imod at gentage det — at i det øjeblik vi, hvad jeg håber,

inden næste kommunevalg har fået gennemført ændringen af kommunestrukturen og samtidig, hvad jeg anser for nødvendigt, har fået taget stilling til byrdefordelingen mellem stat og kommuner og mellem primær- og sekundærkommuner indbyrdes og i forbindelse hermed naturligvis også til det nye kommunale beskatningsgrundlag, da indgår som en selvfølge de faste skatter i fastlæggelsen af det fremtidige skattegrundlag. Det er helt oplagt. Men jeg gentager: der går øjensynlig en skillelinje her i tinget mellem dem, der principielt mener, at de faste skatter har en varig plads i vor skattelovgivning, og dem, der ikke mener det — og jeg tror ikke, at den skillelinje ændres til 1970.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Skytte): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v.

(Lovforslaget (nr. 33) findes i tillæg A. sp. 489, fremsættelsen i tidenden sp. 108).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Børge Schmidt: Dengang folkettinget i 1965 for tredje gang behandlede og vedtog at forlænge den midlertidige ordning, der indførtes i 1959, da man vedtog at fiksere Københavns kommunes udligningstilsvare for Frederiksberg og Gentofte og man end-

[Børge Schmidt.]

videre for en række byområder lod erhvervsskatten afløse af et tilsvarende, gav jeg udtryk for tvivl om, at dette vanskelige og omtålige problem kunne ordnes inden for den givne frist. Og man nåede da heller ikke frem til et nyt forslag.

Nu skal vi forsøge at finde frem til en ordening. Det foreliggende lovforslag går ud på en forlængelse af den gældende lov, og jeg erkender, at der her er et problemkompleks, som ikke kan løses i en håndvending. Man må også anerkende ministeriets vilje til at lade Hovedstadskommunerne Samråd selv komme med et udspil. Når det tjenestemandsudvalg, som er nedsat for at udarbejde en betænkning om hovedstadskommunernes økonomi, har afgivet sin betænkning — hvad man forventer vil ske inden alt for længe — vil der forhåbentlig være mulighed for en realistisk drøftelse af udligningsproblemerne hovedstadskommunerne imellem. Denne drøftelse skulle så være konkretiseret så meget, at en endelig ordening kunne gennemføres pr. 1. april 1970, samtidig med at kommunalreformen i det væsentlige skulle være gennemført; og dermed skulle man samtidig have fundet frem til løsningen af de byrdefordelings- og udligningsproblemer, som trænger sig så stærkt på.

Vi i den socialdemokratiske gruppe er enige i, at det netop nu, da så meget er i skøbeskeen og uafklaret, ville være urimeligt at begynde at ændre de eksisterende afløsnings- og udligningsordninger. Det foreliggende lovforslag har da også fået tilslutning fra Hovedstadskommunerne Samråd, fra Købstadforeningen og fra foreningen „Bymæssige Kommuner“.

Jeg vil gerne på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale det fremsatte lovforslag.

Jens Chr. Christensen: Vi har jo snart mange gange forlænget den lov, som nu ønskes forlænget for en 2-årig periode. Da vi sidst forlængede denne lovgivning, blev det betydet os, at nu var man lige ved at være færdig i hovedstadsområdet. Efter den uro, der har været ude omkring i hovedstadsområdet, forundrer det mig noget, at man alligevel har givet tilslutning til en 2-årig forlængelse, men det har jo både

repræsentanter for Hovedstadskommunerne Samråd, Købstadforeningen og „Bymæssige Kommuner“ gjort.

Alligevel synes jeg, det ville være rart, om vi under et måske kort udvalgsarbejde kunne få en lille smule oplysning fra ministeren om, hvor vidt man er kommet, og hvilke problemer det er, man arbejder med. Af den tabel, der er optrykt som bilag til lovforslaget, ser man jo klart, at medens København udskrev sin skat med 96 pct., er der 13 af de kommuner, der giver tilsvarende, som har en betydelig højere udskrivningsprocent — den, der ligger højest, er helt oppe på 120. Derfor forundrer det mig, at man alligevel har givet tilslutning fra omegnskommunernes side, og derfor vil jeg egentlig gerne i et udvalg have oplyst, hvordan landet i virkeligheden ligger.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om man i den nævnte tabel har taget hensyn til det tilskud, som kommunerne sidste år fik udbetalt ifølge ændringen af ejendomsbeskatningen; for hvis de millioner, der blev uddelt til omegnskommunerne, skal med ind i billedet, vil det jo betyde, at hvis de ikke var blevet uddelt, ville beskatningsprocenten i disse omegnskommuner have været voldsom i forhold til Københavns kommune. Jeg vil som sagt gerne have disse oplysninger i et ganske kort udvalgsmøde. Jeg mener, at det nok ville være forkert at stikke en kæp i hjulet, hvis man er langt fremme i de forhandlinger, der føres om omegnskommunerne og København imellem, men det vil vel på den anden side være rigtigt, at vi i folketinget får lidt flere oplysninger, inden vi går med til en forlængelse af loven på 2 år.

Juul Madsen: Det er rigtigt, at hr. Børge Schmidt, sidst vi drøftede denne lov, udtrykte tvivl om, hvorvidt vi nu også kunne nå frem til en nyordning, når loven udløb. Men det er også rigtigt, at hr. Børge Schmidt var relativt tilfreds med situationen, og jeg forstod, at hr. Børge Schmidt også i dag var relativt tilfreds med, at loven nu kunne løbe videre.

Jeg må melde mig blandt dem, der ikke er særlig tilfreds med, at vi ikke kan komme til at drøfte disse problemer, ganske enkelt fordi det ikke er tilsigtet ved fremsættelsen af lovforslaget, idet det, man ønsker, er en

[Juul Madsen.]

yderligere forlængelse på 2 år, således som man periodevis har forlænget denne lov siden ophævelsen af erhvervsskatten i 1959, da man fik det afløsningstilsvaret, vi i dag arbejder med.

Det er jo særligt for Københavns kommune, denne sag har interesse, men også for de 8 andre byområder i landet. Det er imidlertid i Københavns kommune, de store penge ligger, idet der til Københavns kommune fra omegnskommunerne tilføres et beløb på omkring 40 mill. kr. Det er klart, at vi meget gerne vil være med til på et sobert grundlag at drøfte, om denne ordning er rimelig såvel med hensyn til de tilsvarende, der gives, som navnlig med hensyn til det antal kommuner, der bidrager til Københavns kommune.

Det er klart, at vi alle ønsker, at vor hovedstad skal have rimelige vilkår i forhold til omegnskommunerne, men jeg må her påpege, at Københavns kommune netop i de senere år har opnået en række fordele; den har ud over personbeskatningen indkomster ved aktieselskabsbeskatningen, den har indkomster ved dækningsafgifterne på ejendommene, den har fordelene ved de høje grundværdier med deraf flydende højere grundbeskatning, og den er i øvrigt, som vi ved — og det betyder meget i disse år — favoriseret, når det gælder optagelse af billige lån i udlandet, mens f. eks. Københavns amtsråd har fået nej og omegnskommunerne ved København må friste vanskelige vilkår på låne markedet, hvor de i disse år må gå fra dør til dør.

Heroverfor står problemstillingen i en række omegnskommuner, hvis borgere i øvrigt lægger mange penge i cityområderne, og hvor borgerne bor i kommuner, som ikke længere er noget skattely, hvis de nogen sinde har været det, i hvert fald ikke for de fleste kommuners vedkommende; der er tværtimod tale om kommuner, hvor byudvikling, byggemodning, omfattende skolebyggeri og mange andre forhold, som udviklingen har ført med sig, i virkeligheden anstrenger kommunernes økonomi indtil bristepunktet, hvilket man jo også kan se ved at studere den skatteskala, der findes som bilag til lovforslaget, og som viser, at langt de fleste af de omegnskommuner, der yder tilsvaret til Københavns kommune, har

en højere skatteprocent end Københavns kommune. Dertil kommer, at beboerne i omegnskommunerne har amtsskatterne, de har de meget højere huslejer, de har de store transportudgifter; jeg vil i hvert tilfælde for mit vedkommende sætte et spørgsmålstegn ved, om det er rimeligt, at der fra en række af disse kommuner ydes tilsvaret til centralkommunen.

Nu ved jeg godt, at beløbene, efterhånden som inflationen øver sin virkning, ikke synes så store, og at nogle af beløbene heller ikke er det, mens andre dog er betragtelige; men det er i og for sig ikke det, det drejer sig om. Det, det drejer sig om, må være at finde frem til en ordning, som er rimelig, og det har vi altså fået løfte om nu gennem mange år, og det får vi løfte om en gang til.

Jeg bliver dog lidt nervøs, når jeg studerer bemærkningerne til lovforslaget og ser, at ud over at der henvises til den embedsmandskommission, som vi også fik henvisning til sidst, men som altså nu skulle være ved at være færdig med materialet, henvises der også til lovforslaget om den kommunale inddeling, til trods for at dette lovforslag slet ikke omfatter Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtskommune, og der tales om årstallet 1970.

Når der er blevet udtrykt undren over, at Hovedstadskommunernes Samråd, Den danske Købstadforening og foreningen „Bymæssige Kommuner“ har givet tilslutning, må jeg ved nøjere gennemlæsning af bemærkningerne stille mig selv det spørgsmål — og måske også ministeren — om de nu også har givet denne tilslutning, for det står der jo ikke. Der står, at man har spurgt repræsentanter for disse instanser, Hovedstadskommunernes Samråd, Den danske Købstadforening og foreningen „Bymæssige Kommuner“, men der står ikke, at disse organer har givet tilslutning. Det er jo ikke det samme, at man har spurgt nogle repræsentanter og fået tilslutning, som, at disse organer har givet tilslutning; det står der ikke at de har, og det tror jeg heller ikke de har. Jeg tror f. eks. ikke — jeg ved det ikke, men jeg tror det ikke, medmindre jeg får anden besked fra ministeren — at „Bymæssige Kommuner“ som sådan har givet tilslutning til forslaget. Det gjorde foreningen i hvert tilfælde ikke for 2 år siden, og jeg kan ikke se, at der skulle være noget

[Juul Madsen.]

grundlag for, at „Bymæssige Kommuner“ skulle have ændret sin indstilling.

Mit parti er altså ikke særlig glad for, at denne sag stadig trækkes i langdrag. Jeg har set, hvilke argumenter der føres i marken, men jeg vil også ligesom venstres ordfører gerne have lejlighed til at drøfte nogle af disse ting i et udvalg.

Axel Sørensen: Da vi i 1959 gennemførte loven om afløsning af erhvervsskatten, nåede man ikke at få løst spørgsmålet om forholdet imellem de kommuner, der ligger tæt op ad et tæt bebygget byområde, og dette, men man gennemførte alligevel en lov, hvorefter kommunerne skulle tilsvare det centralt beliggende byområde et beløb, som svarede til 10 pct. over udskrivningsbeløbet i 1957-58.

Siden da har man gjort forsøg på at finde frem til en varig ordning, men det er ikke lykkedes. Man har gang på gang måttet forlænge den lov om procentlige tilsvær, som blev gennemført i 1959. Det samråd, som man i hovedstadsområdet havde nedsat, for at det kunne komme med forslag for dette særlige område, har endnu ikke kunnet fremlægge forslag til løsning af disse spørgsmål, og fra det senere nedsatte tjenestemandsudvalg — det blev nedsat i 1964 — er der jo heller ikke fremkommet noget, selv om det nu tegner til, at man kan vente en betænkning.

Efter at folketinget på ny er gået i gang med sit arbejde vedrørende indenrigsministerens forslag om den kommunale inddeling, må man forudse, at der fremkommer sådanne vilkår, at man må have loven forlænget, og det vil vi i det radikale venstre da også gå med til. Selv om de dér foreslåede revisioner ikke direkte tager sigte på Københavns og Frederiksberg kommuner, er det klart, at en omfattende revision af kommunaloven vil få vidtrækkende konsekvenser for beskattingsforholdet og byrdefordelingen i kommunerne imellem, og at de deraf flydende ændringer også vil berøre kommunerne i hovedstadsområdet.

Derfor peger også den af kommunallovskommissionen afgivne betænkning på, at en ny kommuneinddeling vil muliggøre en forenkling af hele tilsværssystemet i kommunerne imellem. Der kan derigennem blive

betingelser for at opnå den økonomiske udligning i kommunerne imellem, som man har set hen til igennem en halv snes år. Når derfor arbejdet med kommunalreformen tilsigter, at denne skulle træde i kraft pr. 1. april 1970, må det tilrådes, at man forlænger den lov, der her er tale om, og sætter ind på en løsning af dette problem i takt med den store kommunalreform.

Sigsgaard: Det er selvfølgelig meget beklageligt, at tinget nu for vistnok fjerde gang — tror jeg det er — må forlænge afløsningsordningen, der jo, da den i 1959 blev gennemført, fra alle sider blev betragtet som midlertidig. Da vi for snart 2 år siden behandlede samme sag, begrundede man forlængelsen med, dels at Hovedstads-kommunernes Samråd burde have tid til selv at finde frem til en løsning, dels at man måtte afvente kommunallovskommissionens betænkning. Hvad det første angår, har det tjenestemandsudvalg, der behandler hovedstadskommunernes økonomiske stilling, endnu ikke afgivet betænkning, og hvad angår det andet, så er der endnu ikke på grundlag af kommunallovskommissionens betænkning fremkommet forslag til den fremtidige byrdefordeling. Der er desværre derfor ingen anden udvej end at gå med til endnu en forlængelse af afløsningsordningen og endnu en gang udtrykke det fromme ønske, at der snart må ske noget.

De økonomiske uligheder mellem kommunerne bør tilstræbes afskaffet. Af jævne indtægter skal der i landets dyreste kommune betales 50 pct. mere i samlet skat end i den billigste kommune. Det er jo en åbenbar urimelighed at lade den slags forhold bestå, og det kan give anledning til en hel del undren, at de folk, som bliver udsat for den hårde beskatning, ikke gør mere vrøvl, end tilfældet er. Dertil kommer jo, at det overvejende er folk med jævne indtægter, som lider under de meget høje kommuneskatter, der altså nødvendigvis må være nogle steder. Det er altså disse folk, der bor i de dyre kommuner, idet mange velhavere jo klumper sig sammen i visse kommuner — det ses bl. a. tydeligt omkring hovedstadsområdet — og derfor ifølge sagens natur nyder godt af landets laveste skatteprocenter.

Hvad hovedstadskommunerne angår, har

[Sigsgaard.]

en del mennesker hidtil regnet med, at disse kommuner selv kunne finde frem til en udligningsordning. Jeg tror, det er overmåde usandsynligt; og det sagde jeg også for 2 år siden. Det kræver jo stort set enighed i det, der i dag hedder Hovedstadskommunernes Samråd, og det vil altså sige, i praksis i hvert fald, at de privilegerede kommuner — derved forstår jeg bl. a. Frederiksberg og Gentofte — frivilligt skulle give afkald på deres privilegier eller nogle af dem. Det er svært, ja, det er meget svært at forestille sig den situation. Jeg tror derfor nok, at ministeren nu snart må belave sig på at intervenere, og folketinget må belave sig på at intervenere, hvor nødigt man end vil.

Man kunne jo spørge, hvorfor i øvrigt netop hovedstadskommunerne skal behandles med de endog meget bløde fløjshandsker. Det er mit indtryk, at de bliver behandlet på den måde. Man har gået rundt omkring hovedstadens problemer på listesko, efter at man for nogle år siden var fremme med tanken om dannelsen af en regionalkommune, en tanke, som jo ikke vandt så overmåde stor tilslutning i omegnskommunerne. Jeg tror, man er blevet lidt for forskrækket af det, der dengang skete, af den reaktion, der kom.

Kommunallovskommissionen tog sig af hele landet så nær som hovedstaden. Hovedstaden skulle skam selv have lov til at klare sine problemer. Man vil sikkert også få at se, at byrdefordelingsudvalget vil tage sig af hele landet så nær som hovedstadsområdet. Eller kan ministeren måske afkræfte det, jeg her siger, og altså bekræfte, at det er en af de allersidste forlængelser af afløsningsordningen, vi nu skal foretage?

Johan Asmussen: Der er jo noget, som tyder på, at den ordning, vi nu på dette område har haft i en årrække, ikke er den rette. En af de ting, der tyder på det, er efter min mening selve den omstændighed, at man i en årrække har forhandlet i Hovedstadskommunernes Samråd om en ændring af forholdene. Når det ligger sådan, synes jeg, det er uheldigt, at man så længe kører videre med en ordning, som man åbenbart er enig om bør ændres, og jeg håber derfor, at de oplysninger, som kan fremkomme

under udvalgsbehandlingen, og den form, som denne i det hele taget kan få på basis af de udtalelser, der er faldet her — ikke mindst fra venstres og konservativ side — vil føre til, at vi kan få forholdene forbedret hurtigere end forudsat ved det fremsatte lovforslag.

Indenrigsministeren (*Hans Hækkerup*): Jeg forstod på min gruppes ordfører, hr. Børge Schmidt, at han ville give udtryk for en vis optimisme med henblik på det arbejde, der udføres i Hovedstadskommunernes Samråd, og jeg ville meget gerne dele denne optimisme.

Jeg vil i samme forbindelse — når hr. Sigsgaard siger, at det vist bliver tvivlsomt, om man kan nå frem til en frivillig ordning — sige, at det er da klart, det ikke er ubegrænset tid, hovedstadskommunerne har til at søge frem til en ordning. Hvis den tidstabel, der er lagt for gennemførelse af kommunestrukturændringen i den øvrige del af landet, opfyldes, er det klart, at så kan hovedstadsområdet ikke ligge udenfor så forfærdelig længe — også af den grund, hr. Sigsgaard nævnte, at byrdefordelingen og omlægningen af beskatningen også må omfatte hovedstadskommunerne.

Hr. Jens Chr. Christensen var en lille smule betænkelig ved forslaget og ville gerne i et udvalg have nogle oplysninger. Det er klart, at i det omfang vi kan fremskaffe oplysninger om, hvor langt man er fremme i det frivillige samarbejde, vil vi gøre det.

Hr. Jens Chr. Christensen pegede på, at ordningen efterhånden er endt deri, at kommuner med en betydelig større udskrivningsprocent end København må betale til København, og jeg vil også gerne erkende, at det er en af den slags ting, der falder i øjnene. Men jeg vil yderligere føje til — også til hr. Juul Madsen — at vi jo her står over for så uhyre komplicerede problemer, at i hvert fald jeg for min del må stille mig tvivlende over for, hvor rimelig eller urimelig den gældende ordning er; jeg har reelt ingen forudsætning for med det kendskab, jeg har, at bedømme, om ordningen er helt urimelig, eller om ordningen nærmer sig noget rimeligt, men en umiddelbar betragtning gør jo, at tvivlen melder sig.

[Indenrigsministeren.]

Det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen spurgte, om tilskud, der eventuelt måtte være ydet omegnskommuner i henhold til loven om ejendomsskatter fra sidste år, var medregnet ved beregningen af beskatningsprocenten. Det ville jeg tro, men det skal vi få undersøgt.

Endelig takker jeg hr. Axel Sørensen for tilslutning til forslaget.

Til hr. Juul Madsen vil jeg gerne sige, at det er naturligvis rigtigt, at Københavns kommune har indtægter af aktieselskabs-skatten og af dækningsafgifter o. s. v., men det har jo en række andre kommuner også; der er ingen principiel adskillelse. Der er også små landkommuner, der har betydelige indtægter af aktieselskabsskatten, og det er en udpræget fordel for dem, naturligvis.

Når hr. Sigsgaard til sidst spørger, om jeg kan garantere, at det bliver en af de allersidste forlængelser af denne lov, vil jeg med lige så stor forsigtighed sige: det håber jeg da.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Skytte): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om søfartsuddannelse.

(Lovforslaget (nr. 26) findes i tillæg A. sp. 405, fremsættelsen i tidenden sp. 103).

Tredje næstformand (Skytte): Sammen med denne sag foretages de under punkterne 7-8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om skibes bemanning.

(Lovforslaget (nr. 27) findes i tillæg A. sp. 413, fremsættelsen i tidenden sp. 103).

Første behandling af forslag til lov om Søfartens Fællesråd.

(Lovforslaget (nr. 28) findes i tillæg A. sp. 403, fremsættelsen i tidenden sp. 103).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Hans Pihl: De 3 lovforslag, der foreligger til behandling, er alle genfremsat. Udvalget, der beskæftigede sig med forslagene i sidste samling, nåede ikke til vejs ende. Forslagene indeholder mange aspekter, ligesom de mange henvendelser fra søfartens organisationer rejser et væld af problemer. Jeg kan i det store og hele nøjes med at henvise til mine bemærkninger ved forslagenes første behandling i sidste folketingsår og tilsige mit partis interesserede medvirken i et forsat udvalgsarbejde om lovforslagene.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): De 3 forslag er genfremsat, men de fremsættes af en ny handelsminister, og det kunne måske godt — nu da vi er så mange til stede! — give anledning til et par bemærkninger.

Jeg har i anden forbindelse haft lejlighed til at give udtryk for forventning om den nye højtærede handelsministers aktivitet på det markedspolitiske område, og jeg har også ladet falde en bemærkning om, at den højtærede minister skulle blive holdt til ilden i sin egenskab af minister for handel og søfart. For uden at gå nogle af den højtærede ministers forgængere for nær kan jeg vel nok sige, at det erhverv, som vi her har med at gøre, fortjener en minister, der har holdt konkylien op for øret og fornemmet suset fra de syv verdenshave. Jeg ved jo, at den højtærede minister har en musikalsk evne ud over det almindelige, og derfor håber jeg også, at den højtærede minister vil være i stand til at spille efter lidt mere avancerede noder end dem, der stikkes hos sømændenes og søfyrbødernes forbund.

Vi beskæftiger os her med landets tredjestørste eksporterhverv, der årlig indsejler 2 milliarder kr. og har en nettoindtjening i valuta på ca. 1½ milliard kr. Det siger os noget om, at det ikke er ligegyldigt, hvordan dette erhvervs arbejdsvilkår tilrettelægges fra lovgivningsmagtens side, og jeg understreger, at der her er tale om et erhverv, som aldrig er kommet til lovgivningsmagten